

DECIZIA
РЕШЕНИЕ

nr. _____
din _____ 2024

Proiect

Cu privire la modificarea deciziei Consiliului mun.Bălți nr. 5/63 din 23.09.2024 „Cu privire la inițierea procedurilor de consultări publice cu societatea civilă în procesul decizional „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Bălți pentru anul 2025””

În conformitate cu Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, art. 3, 8, alin. 2, lit. (z¹), art. 14 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, Legea RM nr. 181 din 25.07.2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, Legea privind finanțele publice locale nr. 397-XV din 16.10.2003 cu modificările și completările ulterioare, Legea privind accesul la informațiile de interes public nr.148 din 09.06.2023, Hotărârea Guvernului nr. 967 din 09.08.2016 „Cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional” și în scopul asigurării informării multilaterale a populației despre procesul de aprobare a deciziilor Consiliului municipal Bălți, -

Consiliul municipal Bălți DECIDE:

1. Se modifică decizia Consiliului mun.Bălți nr.5/63 din 23.09.2024 „Cu privire la inițierea procedurilor de consultări publice cu societatea civilă în procesul decizional „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Bălți pentru anul 2025”, după cum urmează:
  - în punctul 2.1. sintagma ”până la 15.11.2024” se substituie cu sintagma ”până la 29.11.2024”.
2. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina comisiei consultative de specialitate pentru activități economico-financiare.

Președintele ședinței a VI
extraordinare a Consiliului
municipal Bălți

Contrasemnează:
Secretara Consiliului
municipal Bălți

Irina Serdiuc

DECIZIA
РЕШЕНИЕ

nr. 5/63
din 23.09.2024

Cu privire la inițierea procedurilor de consultări publice cu societatea civilă în procesul decizional „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Bălți pentru anul 2025”

În conformitate cu Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, art. 3, 8, alin. 2, lit. z'), art. 14 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, Legea RM nr. 181 din 25.07.2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, Legea privind finanțele publice locale nr. 397-XV din 16.10.2003 cu modificările și completările ulterioare, Legea privind accesul la informațiile de interes public nr. 148 din 09.06.2023, Hotărârea Guvernului nr. 967 din 09.08.2016 „Cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional” și în scopul asigurării informării multilaterale a populației despre procesul de aprobare a deciziilor Consiliului municipal Bălți, –

Consiliul municipal Bălți DECIDE:

1. Se inițiază procedurile de consultări publice cu societatea civilă în procesul decizional „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Bălți pentru anul 2025” prin modalitatea audierilor publice.
2. Se pune în sarcina primarului mun. Bălți asigurarea desfășurării procedurilor de consultări publice cu societatea civilă în procesul decizional „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Bălți pentru anul 2025”, și anume:
  - 2.1. desfășurarea procedurilor de consultare publică cu societatea civilă prin modalitatea organizării audierilor publice în perioada de la 15.10.2024 până la 15.11.2024.
3. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina comisiei consultative de specialitate pentru activități economico-financiare.

Președintele ședinței a V
ordinare a Consiliului
municipal Bălți

Digitally signed by Gramma Serghei
Date: 2024.10.02 12:16:42 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Serghei Gramma

Contrasemnează:
Secretara Consiliului
municipal Bălți

Digitally signed by Serdiuc Irina
Date: 2024.10.01 17:11:19 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Irina Serdiuc

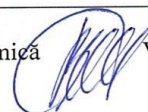
NOTĂ EXPLICATIVĂ

la proiectul de decizie *Cu privire la modificarea deciziei Consiliului mun.Bălți nr.5/63 din 23.09.2024 Cu privire la inițierea procedurilor de consultări publice cu societatea civilă în procesul decizional „Cu privire la aprobarea bugetului municipal Bălți pentru anul 2025”*

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul de decizie a fost elaborat de către Direcția Generală Financiar - Economică.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Pentru bună organizare și informarea publicului larg și a părților interesate se prelungește termenul pentru audierile publice până la 29.11.2024.</p> <p>Proiectul de decizie a fost elaborat în conformitate cu următoarele Legi și acte normative:</p> <p>1. Legea RM nr.239/13.11.2008 privind transparența în procesul decizional:</p> <p>Articolul 3. Domeniul de aplicare al prezentei legi</p> <p>(1) Domeniul de aplicare al prezentei legi îl constituie totalitatea raporturilor juridice, stabilite în cadrul procesului decizional, dintre cetățeni, asociații constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate, pe de o parte, și autoritățile publice, pe de altă parte.</p> <p>(2) Sub incidența prezentei legi cad următoarele autorități publice care elaborează proiecte de decizii:</p> <p>g) autoritățile administrației publice locale.</p> <p>(4) Autoritățile publice vor consulta cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate în privința proiectelor de acte normative, administrative care pot avea impact social, economic, de mediu (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice).</p> <p>Articolul 5. Principiile transparenței procesului decizional - Transparența în procesul decizional se bazează pe următoarele principii:</p> <p>a) informarea, în modul stabilit, a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu Legea, a altor părți interesate despre inițierea elaborării deciziilor și despre consultarea publică pe marginea proiectelor de decizii respective;</p> <p>b) asigurarea de posibilități egale pentru participarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate la procesul decizional.</p> <p>2. Legea RM nr. 436/28.12.2006 privind administrația publică locală:</p> <p>Articolul 3. Principiile de bază ale administrației publice locale</p> <p>(1) Administrarea publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților publice locale și consultării cetățenilor în probleme locale de interes deosebit.</p> <p>(2) Autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitându-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.</p> <p>(3) Aplicarea principiilor enunțate în prezentul articol nu poate afecta caracterul unitar și indivizibil al statului.</p> <p>Articolul 8. Consultarea populației</p> <p>(2) În problemele de interes local care preocupă o parte din populația unității administrativ-teritoriale pot fi organizate, cu această parte, diverse forme de consultări, audieri publice și convorbiri, în condițiile legii.</p> <p>(3) Proiectele de decizii ale consiliului local se consultă public, în conformitate cu legea, cu respectarea procedurilor stabilite de către fiecare autoritate reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ - teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, după caz.</p> <p>Articolul 14. Competențele de bază ale consiliilor locale</p> <p>(2), litera - z¹) dispune consultarea publică, în conformitate cu legea, a proiectelor de decizii în problemele de interes local care pot avea impact economic, de mediu și social (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice), precum și în alte probleme care preocupă populația sau o parte din populația unității administrativ-teritoriale.</p> <p>3. Legea RM finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014:</p>

<p>Articolul 12. Principiul transparenței</p> <p>(1) Proiectele de acte normative în domeniul finanțelor publice se supun consultării publice.</p> <p>(2) Bugetele se elaborează, se aprobă și se administrează în mod transparent, având la bază:</p> <p>a) procesul bugetar, bazat pe un calendar bugetar și pe proceduri transparente;</p> <p>b) roluri și responsabilități bine definite în procesul bugetar;</p> <p>c) informație bugetară cuprinzătoare, elaborată și prezentată publicului într-o manieră clară și accesibilă.</p> <p>Trebuie remarcat faptul că, în scopul respectării calendarului bugetar, definirii clare a rolurilor și a responsabilităților în procesul bugetar, a fost emisă Dispoziția Primarului cu privire la elaborarea proiectului bugetului municipiului Bălți pe anul 2024 și prognoza pe anii 2025-2026 (nr.110 din 26.03.2024).</p> <p>4. Legea privind accesul la informațiile de interes public nr.148 din 09.06.2023</p> <p>Articolul 1. Scopul legii</p> <p>Prezenta lege are drept scop asigurarea transparenței activităților din sectorul public</p> <p>5. Hotărârea Guvernului nr.967 din 09.08.2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional</p> <p>Articolul 15. Autoritățile publice inițiază consultarea publică a proiectului deciziei în scopul informării și recepționării recomandărilor părților interesate.</p> <p>Articolul 23. Modalitățile de consultare publică sunt selectate de fiecare autoritate publică în parte, fiind utilizate separat sau cumulativ, după cum urmează:</p> <p>4) desfășurarea audierilor publice.</p>
<p>3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene</p> <p>Proiectul de decizie este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare a Republicii Moldova.</p>
<p>4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi</p> <p>Proiectul de decizie reprezintă documentul de aprobare a bugetului municipal conform legislației în vigoare: Legea RM privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, Legea RM nr.181 din 25.07.2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, Legea RM privind finanțele publice locale nr.397-XV din 16.10.2003.</p>
<p>5. Fundamentarea economico-financiară</p> <p>Partea de venituri și partea de cheltuieli din bugetul municipal sunt elaborate pe principiile asigurării unei prognoze fiscale previzibile și transparente, a disciplinei fiscale, la determinarea priorităților politicilor în resursele bugetare, în conformitate cu legislația în vigoare: Legea RM privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, Legea RM nr.181 din 25.07.2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, Legea RM privind finanțele publice locale nr.397-XV din 16.10.2003, conform circularei Ministerului Finanțelor, ordinelor Ministerului Finanțelor nr.208 din 24.12.2015 și nr.124 din 21.12.2023.</p>
<p>6. Modul de încorporare a actului normativ în vigoare</p> <p>Proiectul de decizie nu introduce modificări în legislația în vigoare de bază.</p>
<p>7. Avizarea și consultarea publică a proiectului</p> <p>Proiectul de decizie necesită o coordonare și o dezbateră publică în conformitate cu legislația în vigoare.</p>
<p>8. Constatările expertizei anticorupție</p> <p>Nu deține efecte de corupție.</p>
<p>9. Constatările expertizei de compabilitate</p> <p>Nu conține scop de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.</p>
<p>10. Constatările expertizei juridice</p> <p>Este în concordanță cu legislația în vigoare.</p>
<p>11. Constatările altor expertize</p> <p>Nu sunt alte concluzii.</p>

Șef Direcție Generală Financiar Economică

Vera RUSU

AVIZ
referitor la proiectul de decizie a
Consiliului Local al Municipiului Bălți

**„Cu privire la modificarea deciziei Consiliului mun.Bălți
nr.5/63 din 23.09.2024 Cu privire la inițierea procedurilor
de consultări publice cu societatea civilă în procesul decizional
„Cu privire la aprobarea bugetului municipal Bălți pentru anul 2025”**

Inițiator proiect – Primarul mun. Bălți
Autor proiect – Direcția generală financiar-economică

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de decizie și finalitățile urmărite:

1. Necesitatea prelungirii termenului pentru audieri publice până pe 29.11.2024.
2. Asigurarea transparenței în procesul decizional din cadrul Consiliului Local al Municipiului Bălți și informarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea și altor părți interesate în vederea participării la procesul decizional.

Principalele prevederi ale proiectului de decizie:

Decizia Consiliului mun.Bălți nr.5/63 din 23.09.2024 „Cu privire la inițierea procedurilor de consultări publice cu societatea civilă în procesul decizional cu privire la aprobarea bugetului municipal Bălți pentru anul 2025”, se modifică după cum urmează: în punctul 2.1 cuvintele „până la 15.11.2024” se substituie cu cuvintele „până la 29.11.2024”.

Cadrul normativ relevant pentru elaborarea proiectului de decizie:

Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, care la art. 3 alin. (1), art. 8 alin. (3), art. 14 alin. (2) lit. și z¹) prevede următoarele:

„Articolul 3. Principiile de bază ale administrării publice locale

(1) Administrarea publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților publice locale și consultării cetățenilor în probleme locale de interes deosebit. ...

Articolul 8. Consultarea populației ... (3) Proiectele de decizii ale consiliului local se consultă public, în conformitate cu legea, cu respectarea procedurilor stabilite de către fiecare autoritate reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, după caz. ...

Articolul 14. Competențele de bază ale consiliilor locale ...

(2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competențe: ...

z¹) dispune consultarea publică, în conformitate cu legea, a proiectelor de decizii în problemele de interes local care pot avea impact economic, de mediu și

social (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice), precum și în alte probleme care preocupă populația sau o parte din populația unității administrativ-teritoriale.”.

Legea privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, Hotărârea Guvernului nr. 967 din 09.08.2016 „Cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional”, care stabilesc normele aplicabile pentru asigurarea transparenței în procesul decizional din cadrul autorităților administrației publice centrale și locale, altor autorități publice și reglementează raporturile lor cu cetățenii, cu asociațiile constituite în corespundere cu legea, cu alte părți interesate în vederea participării la procesul decizional.

Legea privind accesul la informațiile de interes public nr. 148 din 09.06.2023, care are drept scop asigurarea transparenței activităților din sectorul public și care la art. 3 lit. c) și art. 10 alin. (1) lit. o) prevede următoarele:

Articolul 3. Principiile accesului la informațiile de interes public

Asigurarea accesului la informațiile de interes public se bazează pe următoarele principii: ...

c) *principiul promovării guvernării deschise* – autoritățile publice trebuie să promoveze în rândul agenților publici o cultură a transparenței și a deschiderii și să promoveze în rândul populației dreptul la informație; ...

Articolul 10. Publicarea informațiilor de interes public pe paginile web oficiale ale furnizorilor de informații

(1) Pe paginile web oficiale ale autorităților publice, în funcție de specificul activității acestora, se publică, din oficiu, următoarele informații: ...

o) datele privind desfășurarea procesului decizional, în conformitate cu prevederile privind transparența în procesul decizional;”.

Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25.07.2014, care la art. 12 prevede următoarele:

„Articolul 12. Principiul transparenței

(1) Proiectele de acte normative în domeniul finanțelor publice se supun consultării publice.

(2) Bugetele se elaborează, se aprobă și se administrează în mod transparent, având la bază:

a) procesul bugetar, bazat pe un calendar bugetar și pe proceduri transparente;

b) roluri și responsabilități bine definite în procesul bugetar;

c) informație bugetară cuprinzătoare, elaborată și prezentată publicului într-o manieră clară și accesibilă.

(3) Bugetele aprobate și rapoartele privind executarea lor se fac publice.”.

Având în vedere existența cadrului legislativ-normativ necesar pentru examinarea chestiunii în cauză, prezentul proiect de decizie **este recomandat** pentru examinare în cadrul Consiliului Local al Municipiului Bălți.

Șef Direcție juridică

Vitalie Balan

06.11.2024